

Aftale mellem regeringen og
Socialistisk Folkeparti,
Liberal Alliance, Radikale Venstre
og Dansk Folkeparti om:

Finansloven for 2023
(24. april 2023)

Hovedelementer i Aftale om finansloven for 2023

Regeringen og aftalepartierne har indgået *Aftale om finansloven for 2023*. Aftalepartierne er enige om at gennemføre nye initiativer på følgende områder:

Klima og miljø

- Videreført styrkelse af Klimarådet
- Demonstrationsprojekt med oprensning af PFAS
- Videnstaskforce om PFAS
- Oprydning af generationsforureninger
- Havets natur

Trivsel, psykiatri og uddannelse

- Fremrykning af her-og-nu pakken til den regionale psykiatri
- Fremrykning af pårørendeindsats fra psykiatriplanen og midler til Projekt UNIK
- Trivselsfremmende initiativer på de videregående uddannelser (Studenterrådgivningen)
- Løft af headspace
- Udvidet rådgivningsordning i Børns Vilkår
- Taskforce om højtbegavede børn

Ældre- og socialområdet mv.

- Videnscenter for fastholdelse af seniorer på arbejdsmarkedet
- Udbredelse af Housing First-tilgangen
- Ligestilling af tilbud til voldsudsatte mænd
- Løft af Checkpoint (AIDS-fondet)
- Øget støtte til ungekrisecentret Joannahuset
- Venner Viser Vej

Økonomi og arbejdsmarked

- Ekstra orlov til forældre med tvillinger
- Mulighed for højere indbetaling på aktiesparekonto
- Forhøjet personfradrag for personer under 18 år

Øvrige

- Demokratiske virksomheder
- Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK)
- Støtte til Dyrenes Vagtcentral
- Skærpet indsats mod indbrud (kosterregister)
- Kulegravning af eksisterende alkoholbehandling
- Styrkelse af Team Danmark

Finansiering mv.

- Udmøntning af centrale reserver mv.
- Tilpasning af reserver vedrørende sænkelse af klasseloft og bedre mulighed for udsat skolestart
- Udgiftslofter 2023-2026
- Aftalens karakter

Klima og miljø

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere i alt 15,0 mio. kr. i 2023 og 20,5 mio. kr. i 2024 til klima- og miljøindsatser.

Videreført styrkelse af Klimarådet

Aftalepartierne er enige om at videreføre styrkelsen af Klimarådets sekretariats kompetencer inden for samfundsøkonomiske vurderinger samt analyse.

Der afsættes 15,5 mio. kr. i 2024 til formålet.

Aftalepartierne er enige om, at det langsigtede niveau for Klimarådets bevilling vil blive drøftet i forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 2024.

Demonstrationsprojekt med oprensning af PFAS

Der findes i stigende omfang PFAS i grundvand og drikkevand, der kan stamme fra jordforureninger. Aftalepartierne er enige om, at der er behov for at sætte skub i udviklingen af effektive teknologier til oprensning.

Der afsættes derfor 10,0 mio. kr. i 2023 til gennemførelse af et eller flere demonstrationsprojekter for oprensning af PFAS-forureninger.

Videnstaskforce om PFAS

Gennem de seneste år har fund af PFAS i vores miljø givet anledning til bekymring hos befolkningen, og der er gennemført undersøgelser og arbejdet bredt hos mange myndigheder med at skabe overblik over problemets omfang. Det gælder både for miljøpåvirkning, drikkevand og kilderne til PFAS-forurening. PFAS er en global udfordring, og vi skal have mere viden om, hvad andre lande i dag gør med denne udfordring.

Aftalepartierne er derfor enige om at nedsætte en videnstaskforce om PFAS, der skal lave en opsamling på den viden, som findes om PFAS både nationalt og internationalt.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2023 og 5,0 mio. kr. i 2024 til en videnstaskforce om PFAS.

Oprydning af generationsforureninger

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen og de af aftalepartierne, der indgår i *Aftale om etablering af en grøn fond*, vil foreslå, at en eventuel fordyrelse af oprensningen af generationsforureningen på Høfde 42 finansieres i de førstkommande år, når det grønne råderum udmøntes. Aftalepartierne noterer sig, at generationsforureninger er et af de formål, der kan finansieres fra det grønne råderum.

Havets natur

Der skal i de kommende år ske en væsentlig udbygning af vedvarende energi, herunder ved opstilling af havvind. Den planlagte udbygning af vedvarende energi ved havvindmølleparker skal ske under hensyntagen til biodiversitet og naturen i havene.

Aftalepartierne er enige om at belyse mulighederne for eventuelt at etablere en havnaturfond. De økonomiske konsekvenser og muligheden for at inddrage private midler vil i den forbindelse skulle afdækkes.

Der skal også indsamles viden om naturen på havet i relation til udbygning af havvind. Der skal bl.a. indsamles viden om, hvordan der kan laves kompenserende tiltag for naturen i takt med, at der udbygges havvind.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Trivsel, psykiatri og uddannelse

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere i alt 65,0 mio. kr. i 2023 og 9,0 mio. kr. i 2024 til trivsel, psykiatri og uddannelse.

Fremrykning af her-og-nu pakken til den regionale psykiatri

Med *Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed* fra 2022 blev der afsat 77,2 mio. kr. i 2023 til en her-og-nu kapacitetspakke til den regionale psykiatri, der har til formål at modvirke stigende ventetider og bidrage til overholdelsen af udredningsrettighederne. Der er dog fortsat store udfordringer, særligt i børne- og ungepsykiatrien, hvor udredningsretten blev overholdt i 48 pct. af forløbene i 4. kvartal 2022, mod 82 pct. i 4. kvartal 2021.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der fremrykkes midler til en akut styrkelse af den regionale psykiatri ved fremrykning af her-og-nu pakken. Midlerne skal gå til en generel styrkelse af kapaciteten i psykiatrien og vil i overvejende grad gå til udgifter til mere personale i psykiatrien. Midlerne muliggør en fremrykning af den styrkede indsats i *Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed* til 2023.

Der afsættes 40,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Fremrykning af pårørendeindsats fra psykiatriplanen og midler til Projekt UNIK

Med *Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed* fra 2022 blev der afsat 20,8 mio. kr. i perioden 2023-2026 til undervisnings- og støtteforløb til pårørende til mennesker med psykiske lidelser.

Aftalepartierne er enige om at fremrykke Bedre Psykiatri muligheder for hurtigere at igangsætte indsatser og derigennem hjælpe flere pårørende til mennesker med psykiske lidelser. Aftalepartierne er herudover enige om at sikre driftsmidler til Projekt UNIK i 2023 for at sikre tilbuddets videreførelse.

Der afsættes 8,0 mio. kr. i 2023 til en styrket pårørendeindsats i Bedre Psykiatri og 2,0 mio. kr. i 2023 til Projekt UNIK.

Trivselsfremmende initiativer på de videregående uddannelser (Studenterrådgivningen)

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til trivselsfremmende initiativer på de videregående uddannelser. Med midlerne styrkes Studenterrådgivningens psykologiske rådgivningstilbud og trivselsfremmende indsatser. Derudover skal midlerne understøtte, at Studenterrådgivningen udvikler et kursus i inkluderende studiemiljøer med fokus på, at studerende med funktionsnedsættelser nemmere kan indgå i undervisning og hverdagsfællesskaber på deres uddannelse.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2023. Heraf afsættes 4,2 mio. kr. til Studenterrådgivningens rådgivningsaktiviteter, 3,8 mio. kr. til Studenterrådgivningens trivselsfremmende indsatser og 2,0 mio. kr. til udvikling af et kursus i inkluderende studiemiljøer.

Løft af headspace

Headspace er et åbent, anonymt og gratis rådgivningstilbud til børn og unge i alderen 12-25 år. Målet er at gribe unge med psykiske udfordringer, der kan forebygges/behandles i det nære miljø, inden deres udfordringer vokser sig større med brug for en mere intensiv indsats fra social- og sundhedsvæsenet. I headspace kan de unge ringe, sende en mail, chatte eller lægge vejen forbi det nærmeste headspace og få en samtale uden at skulle bestille tid.

Aftalepartierne er enige om, at der fortsat er behov for at styrke den tidlige indsats for unge med psykiske udfordringer.

Der tilføres derfor 5,0 mio. kr. i 2023 og 9,0 mio. kr. i 2024 til headspace.

Udvidet rådgivningsordning i Børns Vilkår

Aftalepartierne er enige om at fastholde udvidelsen af Børns Vilkårs rådgivningsordning til at omfatte personer over 30 år i 2023.

Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2023 til formålet.

Taskforce om højtbegavede børn

Aftalepartierne er enige om at iværksætte et initiativ, der skal styrke undervisningen for højtbegavede børn.

Der oprettes en taskforce, der styrker og udbreder viden om højtbegavede elevers faglige udvikling og trivsel. Til brug herfor gennemføres der blandt andet en international erfaringsopsamling om, hvordan andre lande uddanner og efteruddanner lærere til at varetage undervisningen af højtbegavede elever.

Der lægges op til at prioritere 4,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Ældre og socialområdet mv.

Videnscenter for fastholdelse af seniorer på arbejdsmarkedet

Seniorer udgør en vigtig ressource på arbejdsmarkedet. Øget fastholdelse af gruppen kan bidrage til at sikre flere hænder på arbejdsmarkedet i Danmark. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til en styrket indsats og vil senere drøfte den konkrete udmøntning.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2023, 10,0 mio. kr. i 2024 og 15,0 mio. kr. årligt i 2025-2026 til formålet.

Udbredelse af Housing First-tilgangen

Aftalepartierne er enige om at styrke udbredelsen af Housing First-tilgangen på hjemløseområdet.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Ligestilling af tilbud til voldudsatte mænd

Aftalepartierne er enige om, at mænd udsat for vold i nære relationer skal have hjælp og støtte, og at vi som samfund skal tage voldsudsatte mænd seriøst. På den baggrund afsættes yderligere midler til handlingsplanen mod partnervold og partnerdrab til en ligestilling af tilbud til mænd og kvinder.

Der afsættes 7,6 mio. kr. i 2024, 13,2 mio. kr. årligt i 2025-2026 samt 13,0 mio. kr. årligt fra 2027 og frem.

Løft af Checkpoint (AIDS-Fondet)

Checkpoint er et test-, rådgivnings- og forebyggelsestilbud til LGBT+-personer og unge mellem 15 og 29 år. Målgruppen kan nemt og gratis blive testet for seks sygdomme samt få rådgivning om hiv og andre seks sygdomme.

Aftalepartierne er enige om at styrke test-, rådgivnings- og forebyggelsestilbuddet Checkpoint i regi af AIDS-fondet.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Øget støtte til ungekrisecentret Joannahuset

Aftalepartierne er enige om at styrke forsøget med ungekrisecentret Joannahuset.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Venner Viser Vej

Aftalepartierne er enige om at yde driftsstøtte til initiativet Venner Viser Vej, der bygger bro mellem flygtninge og frivillige venner og venskabsfamilier.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Økonomi og arbejdsmarked

Ekstra orlov til forældre med tvillinger

Det er en stor livsomvæltning og et stort arbejde at blive forældre til tvillinger. For at hjælpe forældre til tvillinger er aftalepartierne enige om at afsætte en ramme på 5,0 mio. kr. i 2023, 48,0 mio. kr. i 2024 og 95,0 mio. kr. årligt fra 2025 til at indføre 26 ugers ekstra orlov med barselsdagpenge til tvillingeforældre.

Beskæftigelsesministeren vil i 2023 drøfte udmøntning af rammen med aftalepartierne, herunder hvordan det understøttes, at forældrene afholder den ekstra orlov samtidig. Ikrafttræden vil afhænge af den konkrete model.

Der afsættes en ramme på 5,0 mio. kr. i 2023, 48,0 mio. kr. i 2024 og 95,0 mio. kr. årligt fra 2025 til formålet.

Mulighed for højere indbetaling på aktiesparekonto

Aftalepartierne er enige om at forhøje beløbsgrænsen på aktiesparekontoen trinvist til 135.000 kr. i 2026 (2023-niveau). Det vil allerede fra 2024 og frem være muligt at sætte flere penge ind på en aktiesparekonto.

Der afsættes 21,0 mio. kr. i 2024, 22,0 mio. kr. i 2025 og 25,0 mio. kr. i 2026 og frem til at finansiere det skønnede mindreprovenu som følge af den forhøjede beløbsgrænse (efter tilbageløb og adfærd).

Forhøjet personfradrag for personer under 18 år

Aftalepartierne er enige om at forhøje personfradraget for unge under 18 år til 48.000 kr. Forhøjelsen af personfradraget for personer under 18 år vil betyde en lempelse af skattebetalingen for de unge, som har en personlig indkomst ud over det nuværende fradrag, herunder også indkomst som følge af forhøjet børnebidrag.

Der afsættes 35,0 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til formålet.

Øvrige initiativer

Demokratiske virksomheder

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt, at der er gode rammer for at drive demokratiske virksomheder i Danmark. Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at regeringen medio 2023 vil komme med et oplæg til opfølgning på anbefalingerne fra ekspertarbejdsgruppen om demokratiske virksomheder, som drøftes med aftalepartierne, når de nærmere juridiske og økonomiske forhold omkring anbefalingerne er afklaret.

Der afsættes 4,0 mio. kr. i 2023 og 6,0 mio. kr. årligt i 2024-2026 til formålet.

Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK)

Regeringen og aftalepartierne er enige om at øge støtten til Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK) til en yderligere styrkelse af det arbejde, som DSUK varetager for danskere i udlandet.

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2023.

Støtte til Dyrenes Vagtcentral

Der er enighed om at afsætte yderligere midler til at støtte Dyrenes Vagtcentral. Dyrenes Vagtcentral er en enhed under Dyrenes Beskyttelse, der driver en døgnbemandet vagtcentral, der tager imod henvendelser vedrørende dyr i nød, mistanke om vanrøgt mv. og giver vejledning i den forbindelse.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2023.

Skærpet indsats mod indbrud (kosterregister)

Aftalepartierne er enige om at styrke indsatsen mod indbrudskriminalitet og hæleri ved bl.a. at gøre det sværere for hælere at omsætte hælervarer og dermed mindske motivationen for at begå indbrud. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til forsikringsbranchen til udvikling af et digitalt register over stjålne genstande, der bl.a. kan anvendes af forsikringsbranchen, politiet og borgere. Registeret skal bl.a. gøre det muligt som forbruger at slå en genstand op for at få bekræftet, om en genstand er meldt stjålet eller ej, inden forbrugeren foretager køb f.eks. online.

Der afsættes 3,5 mio. kr. i 2023 og 1,0 mio. kr. årligt i 2024-2026.

Kulegravning af eksisterende alkoholbehandling

Der igangsættes en kulegravning af den offentligt finansierede alkoholbehandling. Kulegravningen vil bl.a. have fokus på selvbetaling på området, og om der generelt ydes tilstrækkelig behandling og inddrage kommuner, private behandlere og andre relevante organisationer.

Aftalepartierne er enige om, at der afsættes 3,0 mio. kr. i 2024 til gennemførelse af kulegravningen.

Styrkelse af Team Danmark

Aftalepartierne er enige om at styrke Team Danmarks arbejde.

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2023 til formålet.

Finansiering mv.

Aftalen om finansloven for 2023 er fuldt finansieret.

Udmøntning af centrale reserver mv.

Som led i *Aftale om finansloven for 2023* er aftalepartierne enige om at udmønte forhandlingsreserven, der er afsat til finansloven for 2023.

Initiativer vedr. styrkelse af forsøget med ungekrisecentret Joannahuset, løft af Checkpoint, driftsstøtte til initiativet Venner Viser Vej, initiativ vedr. viden om højtbegavede børn, udvidet rådgivningsordning i Børns Vilkår og støtte til Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK) er finansieret af pulje til lokale initiativer.

Den samlede oversigt over initiativer, der udmøntes fra pulje til lokale initiativer, fremgår af *Appendiks: Udmøntning af pulje til lokale initiativer*.

Tilpasning af reserver vedrørende sænkelse af klasseloft og bedre mulighed for udsat skolestart

Aftalepartierne noterer sig, at reserverne fra finansloven for 2022 til sænkelse af klasseloftet i folkeskolen i 0.-2. klasse fra 28 til 26 elever og bedre mulighed for udsat skolestart tilpasses.

Udmøntning af midlerne til sænkelse af klasseloftet forventes at kunne ske ved fremsættelse af lovforslag i næste samling med forventet ikrafttræden den 1. august 2024 og ikke fra den 1. august 2023 som tidligere forudsat. Ændringen vil dermed blive indfaset for nye årgange fra skoleåret 2024/2025.

Udmøntning af midlerne til bedre mulighed for udsat skolestart forventes at kunne ske ved fremsættelse af lovforslag i næste samling med forventet ikrafttræden den 1. januar 2024 og ikke fra den 1. januar 2023 som forudsat i den daværende S-regerings udkast til lovforslag. Ændringen vil dermed få virkning for børn, der skal starte i skole i skoleåret 2024/2025.

Den senere ikrafttrædelse skyldes, at det nødvendige lovforslag som følge af folketingsvalget den 1. november 2022 ikke kunne fremsættes og vedtages i tide til, at kommunerne ville kunne nå at implementere ændringerne.

De økonomiske konsekvenser skal DUT-forhandles med KL.

Reserven vedrørende sænkelse af klasseloft og bedre mulighed for udsat skolestart tilpasses til det senere ikrafttrædelsestidspunkt på finansloven for 2023. De frigjorte midler anvendes til øvrige prioriteringer på Finansloven for 2023.

Udgiftslofter 2023-2026

Aftalepartierne er enige om at stemme for lovforslag om ændrede udgiftslofter 2023-2025 og lovforslag om udgiftslofter for 2026 (nyt fjerde år) med tilhørende ændringsforslag, som følger af *Aftale om finansloven for 2023*. Aftalepartierne noterer sig, at budgetloven i særlige tilfælde giver mulighed for at justere udgiftslofterne.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for følgende lovgivning, der implementerer aftalen.